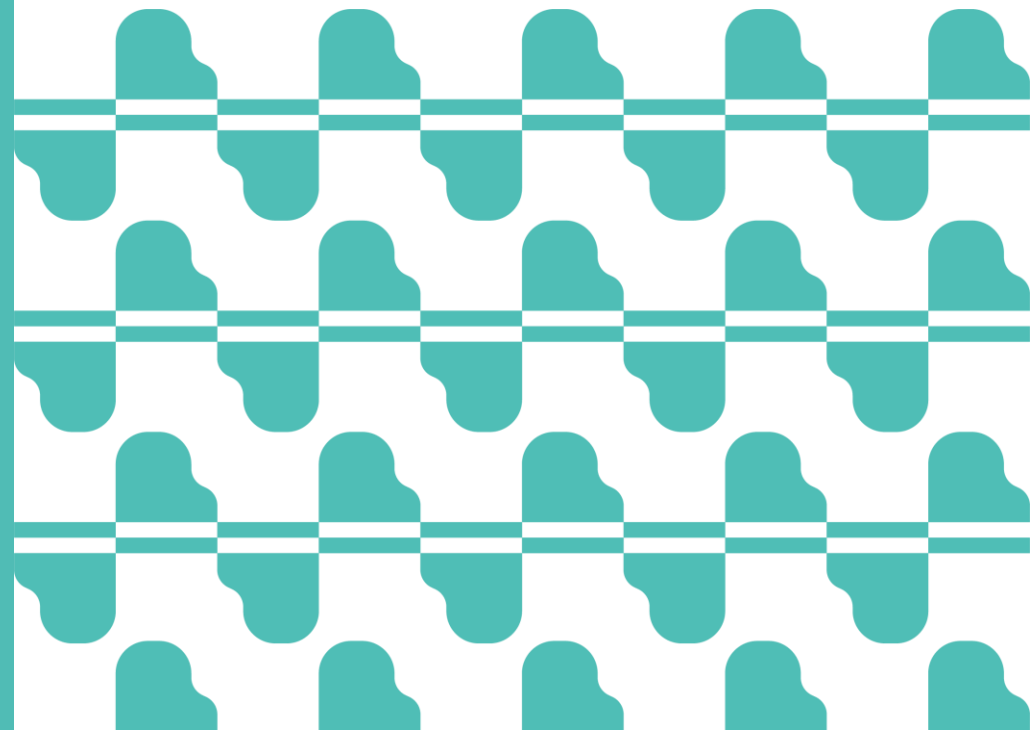

Palvelualueen talousohjelman 2021-2023 tarkistus

Opetus- ja kasvatuslautakunta 18.8.2020

Järvenpää

Toimeksianto

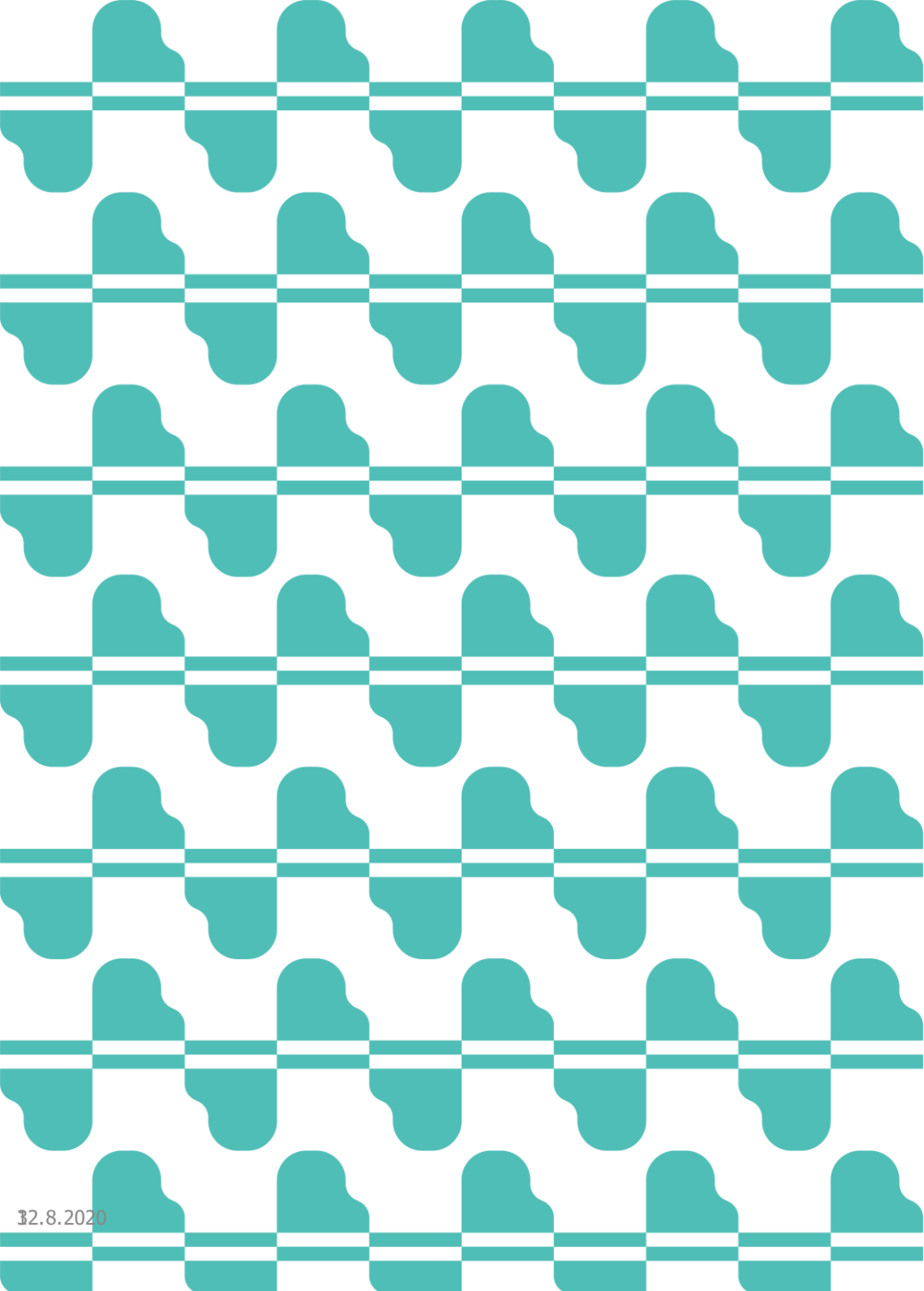
Kaupunginhallitus päättää,

2. hyväksyä sopeutuksen vuosittaisen kohdentamisen palvelualueille/sitovuustasoille liitteen 1 mukaisesti

(ote)	2020	2021	2022	2023	Yht.
VAKA	1 354 850	669 531	669 531	669 531	3 363 443
OPKA (ml EK)	740 144	1 772 251	1 772 251	1 772 251	6 056 897

3. pyytää lauta- ja johtokunnilta 19.8.2020 mennessä esitykset vuosina 2021-2023 toteutettavista toimenpiteistä, joilla palvelualue-/sitovuustasokohtaiset kuluvähennykset on saavutettavissa. Toimenpiteiden osalta tulee esittää eurojen lisäksi arviot toimenpiteiden vaikutuksista palveluihin, kuntalaisiin ja henkilöstöön.
4. pyytää lauta- ja johtokunnilta 19.8.2020 mennessä esitykset sitoviin toiminnallisiin tavoitteisiin ja tavoiteaikatauluihin.
5. ...

Kaupunginhallitus
17.6.2020 § 242

Tasapainottamis- toimenpiteet

Vakan henkilöstösopeutus 1. - rekrytoinnit

Toimenpiteen kuvaus

- Määräaikaisten työntekijöiden työsopimuksia ei jatketa kesä-heinäkuulle
- Uusia rekrytointeja viivästytetään syksyisin yhdellä kuukaudella

Toimenpiteen vaikutukset

- **Palveluihin**
 - Loma-aikojen toiminta vaatii tarkempaa suunnittelu
 - Vaka-lain toteutuminen kesä- ja elokuussa vaarantuu
- **kuntalaisiin**
 - Kesäajan toiminnassa ryhmärakenteisiin ja palvelun järjestämispaikkoihin tulee muutoksia
 - Varhaiskasvatuksen aloituskäytännöt eivät toteudu suunnitellusti kaikkien lasten osalta
 - Asiakkailta vaaditaan tarkempia tietoja varhaiskasvatustarpeesta toiminnan suunnittelun pohjaksi
- **henkilöstöön**
 - Loma-aikojen suunnittelu on enemmän ylhäältä johdettua
 - Määräaikaisten työsuhteet katkeavat kesäksi
 - Uusien työntekijöiden perehdyttäminen työllistää työyhteisöjä ja päiväkodin johtajia ja vaikeutuu
 - Kaupungin pitovoima heikkenee, työntekijät eivät sitoudu työnantajaan

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
	75	150	150	375

Vakan henkilöstösopeutus 2. - tukiresurssin vähentäminen

Toimenpiteen kuvaus

- Avustajien määrää vähennetään edelleen viidellä
- Alueellisten veojen määrää vähennetään vaiheittain kolmella
- Toimenpide toteutetaan ilman irtisanomisia ensisijaisesti normaalin poistuman kautta

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Varhainen tuen viivästyminen voi vaikuttaa tuen tarpeeseen perusopetuksessa
 - Varhaisen tuen prosessit hidastuvat
- **kuntalaisiin**
 - Joidenkin tuen tarpeisten lasten saama tuki vähenee
 - Tuen tarpeen arviointiin saattaa tulla viivästyksiä
- **henkilöstöön**
 - Jäljelle jäävien alueellisten veojen työmäärä lisääntyy ja yhteen lapseen käytetty aika vähenee
 - Osaamisvaja saattaa lisääntyä, kun konsultoivaa henkilöstöä on vähemmän

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa				
2020	2021	2022	2023	Yht
	135	270	270	675

Vaka yhden IE-ryhmän vähentäminen

Toimenpiteen kuvaus

- Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu kaksi integroitua erityisryhmää. Yksi ryhmä vähennetään ja yhden ryhmän toiminta jatkuu normaalisti.

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Vahvasti tuen tarpeisten lasten palveluvalikoima kaventuu
 - Tukeminen toteutuu inklusion periaatteiden mukaisesti
- **Kuntalaisiin**
 - Joidenkin tuen tarpeisten lasten saama tuki vähenee
- **henkilöstöön**
 - Lisää henkilöstön kuormittumista työssä, koska osaamista ja resursseja vähennetään
 - Alueellisten veojen työmäärä lisääntyy

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa				
2020	2021	2022	2023	Yht
	70	70	70	210

Vakan tarvikehankintojen supistaminen

Toimenpiteen kuvaus

- Leikkivälineiden, toimintatarvikkeiden yms hankintoja vähennetään noin 10 % vuosina 2021-2023)

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestäminen vaikeutuu
- **Kuntalaisiin**
 - Lasten leikki- ja toimintavälineet ovat kuluneempia, huonompilaatuisia, eivätkä välttämättä ajantasaisia
- **Henkilöstöön**
 - Pedagogisesti laadukkaan toiminnan suunnittelu ja toteutuminen vaikeutuu

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
	38	38	38	114

Vaka kahdesta kunnallisesta päiväkodista luopuminen

Toimenpiteen kuvaus

- Luovutaan kahdesta kunnallisesta päiväkodista ja korvataan puuttuva palvelutarjonta osittain tiivistämällä toimintaa muissa päiväkodeissa ja osittain lisäämällä yksityistä varhaiskasvatusta. Säästöä syntyy erityisesti tilakustannuksista
- Toimenpiteen tarkempi kohdennus tehdään palveluverkon tarkastelun yhteydessä

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Perheiden valinnan mahdollisuudet voivat kaventua joissakin kaupunginosissa
- **kuntalaisiin**
 - Lapsilla saattaa vaihtua päiväkotia ja lapsiryhmä
- **henkilöstöön**
 - Yksikön vaihdoksia osalle henkilöstöä
 - Joitakin määräaikaista työsopimuksia jätetään täyttämättä

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
	100	200	200	500

Vaka käyttöasteen tehostaminen

Toimenpiteen kuvaus

- Karsitaan sijaismäärärahoja 10 %, 50 000 euro/vuosi, ja sijaistukset hoidetaan osin sisäisin siirroin
- Ryhmät täytetään siten, että lasten säännölliset poissaolot huomioidaan. Kahden ryhmän laskennallinen vähennys, 150 000 e/vuosi

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Palveluiden laatu voi tilapäisesti heikentyä
 - Saattaa olla vaikutusta aukioloaikoihin ja loma-ajan järjestelyihin
- **kuntalaisiin**
 - Asiakkailta vaaditaan tarkempia tietoja varhaiskasvatustarpeesta toiminnan suunnittelun pohjaksi
- **henkilöstöön**
 - Henkilöstö siirtyy työssään useammin ryhmästä/ yksiköstä toiseen ja vaihtaa työvuoroja
 - Loma-aikojen ja työvuorojen suunnittelu on enemmän ylhäältä johdettua
 - Päiväkodin johtajien päivittäinen työmäärä lisääntyy, koska nykyiset seurantajärjestelmät eivät tuota riittävästi ajantasaista tietoa

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
	100	150	150	400

Vaka yhteensä

Toimenpiteen kuvaus

- Henkilöstösopeutus 1. - rekrytoinnit (150 000/vuosi)
- Henkilöstösopeutus 2. - tukiresurssin vähentäminen (270 000/vuosi)
- Tarvikehankintojen supistaminen (38 000/vuosi)
- Kahdesta kunnallisesta päiväkodista luopuminen (200 000/vuosi)
- Yhden IE-ryhmän vähentäminen (70 000/vuosi)
- Käyttöasteen tehostaminen (150 000/vuosi)

- 2020 koronasta johtuvien sulkujen aiheuttamat kuluvähennykset ennuste 7/2020: 713 000

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
713	410	878	878	2879

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan toteuttaminen vaikeutuu.
 - Tuen palvelut kuormittuvat ja tukiresurssiin saatavuus heikkenee jonkin verran
- **Kuntalaisiin**
 - Ryhmärakenteisiin ja palvelun järjestämispaikkoihin tulee muutoksia
 - Joidenkin tuen tarpeisten lasten saama tuki vähenee
 - Asiakkailta vaaditaan tarkempia tietoja varhaiskasvatustarpeesta toiminnan suunnittelun pohjaksi
- **henkilöstöön**
 - Henkilöstö siirtyy työssään useammin ryhmästä/ yksiköstä toiseen ja vaihtaa työvuoroja
 - Loma-aikojen ja työvuorojen suunnittelu on enemmän ylhäältä johdettua
 - Määräaikaista työsopimuksia jätetään täyttämättä

Opetuspalvelut Toimenpide 1. Tuntikehyksen pienentäminen

Toimenpiteen kuvaus

- Syksystä 2020 aloitettua kouluille jaettavan tuntimäärän pienennystä jatketaan ja tarkistetaan 2021-2023.

Toimenpiteen vaikutukset

• palveluihin

- Tuntikehyssäästö on suoraan pois opetuksesta ja oppilaan saamasta tuesta koulupäivän aikana. Opetusryhmien koot kasvavat, koska yhteis- ja samanaikaisopetus vähenee sekä ryhmien jakaminen vähenee. Voi aiheuttaa ryhmässä levottomuuden ja turvattomuuden lisääntymistä. -> opiskeluhuollon ja erikoissairaanhoidon kuormittuminen

• Kuntalaisiin

- Ryhmäkoko kasvaa, oppilaan saama tuki ja opetus heikkenee, voi aiheuttaa ryhmässä levottomuutta ja etenkin eniten tukea tarvitseville oppilaille lisää oppimisen haasteita. Opetuksen laatu kärsii ja voidaan toteuttaa vain opetussuunnitelman minimi -> lapset ja nuoret eriarvoistuvat saadun opetuksen määrän osalta muihin kuntiin verrattuna. Oppilaan ja opettajan välinen vuorovaikutus ja henkilökohtainen opetusaika vähenee. Voi vaikuttaa kaupungin vetovoimaisuuteen.

• henkilöstöön

- Suurenevat opetusryhmät lisäävät opettajan työmäärää ja henkistä kuormittumista. Työssä jaksaminen ja viihtyvyys kärsii.
- Palkka pienenee, ei ylitunteja. Vetovoimaisuus työnantajana vähenee, henkilöstöä saattaa hakeutua muihin kuntiin.

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
250	1000	1000	1000	3250

Opetuspalvelut Toimenpide 2. oppilasryhmien vähentäminen ja ryhmäkoon kasvattaminen

Toimenpiteen kuvaus

- syksystä 2021 alkaen perustetaan yksi alkava ensimmäinen luokka vähemmän ja ryhmäkoko nostetaan 25 oppilaaseen, tätä jatketaan tulevina vuosina. (aikaisemmin 1.luokilla ensisijainen oppilaaksioton raja 22 oppilasta)

- syksystä 2021 alkaen perustetaan 7. luokkien luokanvalvojaryhmiä 1 vähemmän, tätä jatketaan tulevina vuosina

- syksyn osuus 1 ryhmä vähemmän 25 000€, kevään osuus 35 000€
- koko vuosi 60 000€

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
	50	170	290	510

Toimenpiteen vaikutukset

• palveluihin

- Opetusryhmien koot kasvavat ja lähikoulu ei ole välttämättä fyysisesti lähin koulu. Muuttovoittoisilla alueilla oppilasryhmäkoot kasvaa ylisuuriksi.
- Osassa koulurakennuksia luokkatilat eivät mahdollista isojen ryhmien opetusta. Opetussuunnitelman mukainen, toiminnallinen opetus kärsii.

• Kuntalaisiin

- Koulumatka voi kasvaa. Oppilaita voidaan ohjata mihin tahansa kaupungin kouluun, jonne mahtuu.
- Vaikuttaa vetovoimatekijöihin, jos lähikoulupaikkaa ei voi taata muuttajalle.
- Sisaruksilla tai naapuruksille ei voi aina taata koulupaikkaa samasta koulusta.

• henkilöstöön

- Vaatii lisäresursseja hallintoon suunnittelu-, koordinointi- ja hallinnointityöhön, mm. valituksiin vastaamisiin.
- Opettajien ryhmänhallintamahdollisuudet ja oppilaantuntemus voi kärsiä.
- Veto- ja pitovoima työnantajana vähenee.

Opetuspalvelut Toimenpide 3. Hankinnoista säästäminen

Toimenpiteen kuvaus

- Opetuspalveluiden tarvikehankinnoista säästetään ja materiaalia kierrätetään pidempään.
- Vuonna 2020 tavoitteena säästää 100t€ ja lisätä 2021 vuonna sääätötavoitteeksi toinen 100t€.

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Opetus- ja oppimismateriaalit eivät ole ajanmukaisia eivätkä kaikilta osin vastaa opetussuunnitelmaa.
 - Digimateriaalikustannukset ovat vuosittaisia, ei kierrätettävissä.
- **Kuntalaisiin**
 - Oppimisen materiaali voi olla kulunutta ja opiskelumotivaatio saattaa joiltain osin kärsiä.
 - Materiaali ei ole kaikilta osin ajan tasaista.
 - Eriarvoistaa oppilaita suhteessa muihin kuntiin.
- **henkilöstöön**
 - Heikko materiaali voi lisätä työmäärää.
 - Työmotivaatio kärsii.

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa				
2020	2021	2022	2023	Yht
100	200	200	200	700

Opetuspalvelut Toimenpide 4. koulutuksesta ja palvelun ostoista tinkiminen

Toimenpiteen kuvaus

- Koulutukset ja palvelujen ostot minimiin.
- Koulutusvajetta paikataan sisäisillä koulutuksilla ja koulutetaan kouluttajia omasta henkilöstöstä.

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Uudet muilta tulevat ideat opetuksen kehittämiseen voivat vähentyä.
- **Kuntalaisiin**
 - Ei näkyvää vaikutusta.
- **henkilöstöön**
 - Työn imu ja työssä kehittyminen ja viihtyminen voi kärsiä.
 - Työ vaatii jatkuvaa kehittymistä.

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa				
2020	2021	2022	2023	Yht
	100	100	100	300

Opetuspalvelut Toimenpide 5. Tuntijaosta poistetaan 2 vvt

Toimenpiteen kuvaus

- Järvenpään kaupungin perusopetuksen tuntijaossa on 2 vuosiviikkotuntia yli valtakunnallisen opetussuunnitelman minimin.
- Yhden vuosiviikkotunnin poistaminen koko ikäluokalta on noin 50 000 euroa.
- Toteutus 8/2021 alkaen

Toimenpiteen vaikutukset

- **palveluihin**
 - Koulunkäynnin innostavuus kärsii ja opettajilta vähenee edelleen tuntimäärät.
- **Kuntalaisiin**
 - Oppilaiden valinnaisuus vähenee, voi vaikuttaa kouluviihtyvyyteen.
 - Oppilaat saavat vähemmän opetusta (yhdenvertaisuus)
- **henkilöstöön**
 - Opettajien tuntimäärä pienenee, palkkaus pienenee
 - Vetovoimaisuus työnantajana vähenee, kelpoinen henkilöstö hakeutuu muihin kuntiin.

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa				
2020	2021	2022	2023	Yht
	42	100	100	242

Opetuspalvelut yhteensä

Toimenpiteen kuvaus

- Tuntikehyksen pienentäminen (1 000 000/vuosi)
- Oppilasryhmien vähentäminen ja ryhmäkoon kasvattaminen (vuosittain kumuloitua 50 000 > 170 000 > 290 000)
- Hankinnoista säästäminen (200 000/vuosi)
- Koulutuksesta ja palvelun ostoista tinkiminen (100 000/vuosi)
- Tuntijaosta poistetaan 2 vvt (100 000/vuosi)
- 2020 koronasta johtuvien sulkujen aiheuttamat kuluvähennykset ennuste 7/2020: 439 000

Kustannusvaikutukset / 1.000 euroa

2020	2021	2022	2023	Yht
439	1392	1570	1690	5091

Toimenpiteiden vaikutukset

• palveluihin

- Opetuksen laatu heikkenee. Opetussuunnitelmaa ei pystytä toteuttamaan laajamittaisesti.
- Tuen palvelut kuormittuvat ja ruuhkautuvat

• Kuntalaisiin

- Vuoden 2020 neuropsykologisen kuntoutuksen 20 000 € säästö on kasvattanut tutkimuksiin pääsemisen jonoa. Lapsen oikeutettu tuki jäänyt jo saamatta. Lasten haasteet jäävät tunnistamatta ja tuki kohdentamatta. (ADHD, Asperger)
- Edellä mainittu lisää isoissa oppimisryhmissä syntyviä vaikeuksia.

• henkilöstöön

- Iso huoli kelpoisen opetus- ja opiskeluhuollon henkilöstön saatavuudesta, koska kilpailu alueella on jo suuri.
- Henkilöstö väsyy, sairauspoissaolot lisääntyvät, työssäjaksamisen tuen tarve kasvaa (kasvattaa henkilöstökuluja)

OPKA yhteensä

	2020	2021	2022	2023	Yht.
Varhaiskasvatus tavoiteltu säästö	1 354 850	669 531	669 531	669 531	3 363 443
Opetuspalvelut tavoiteltu säästö	740 144	1 772 251	1 772 251	1 772 251	6 056 897
Tavoiteltu säästö Opka yhteensä	2 094 994	2 441 782	2 441 782	2 441 782	9 420 340
Varhaiskasvatus esitettyjen toimenpiteiden vaikutus	713 000	410 000	878 000	878 000	2 879 000
Opetuspalvelut esitettyjen toimenpiteiden vaikutus	439 000	1 392 000	1 570 000	1 690 000	5 091 000
Esitetyt toimenpiteet yhteensä	1 152 000	1 802 000	2 448 000	2 568 000	7 970 000
Erotus – myöhemmin kohdennettavat säästötoimenpiteet	- 942 994	- 639 782	6 218	126 218	- 1 450 340

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja tavoiteaikataulut

Kaupunginhallituksen 17.6.2020 § 242 pyytämät esitykset

Sitovat toiminnalliset tavoitteet OPKA

Vuosi	Sitova tavoite	Keinot	Strat	Tarkennettu aikataulu	Tarkennettu tavoite	Perustelut muutokselle
2020	Järvenpää on Keski-Uudenmaan vetovoimaisin kaupunkikeskus: - Vetää uusia asukkaita - Vetää/syntyä uusia yrityksiä	Hyvät palvelut ja palvelutarjonnan jatkuva kehittyminen, tunnettuus.	T2			
	Kaupungin toimitilojen realisointi	Realisointilista, jonka mukaan turhista toimitiloista luovutaan.	S4			
	Keusoten ja kaupungin välinen yhdyspinta on selkeä ja toimiva.	Toiminta-arkkitehtuuri kuvataan pilotoitaviksi valittujen prosessien osalta.	S2			
2021	Varhaiskasvatuksen asiakaskohtaiset kulut alittavat kuntien mediaanin.	Yksiköiden kulurakenteen tarkastelu ja tuottavuutta tehostavien toimenpiteiden toimeenpano.	T3			
2022	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Digitaalisten palvelujen lisääminen palvelujen verkossa Palveluiden tuottamisessa fokus kärkiin.	A1			